
Břečťanová liga

Břečťanová liga

RESPEKT

06.04.2010, autor: PAVEL JUNGWIRTH

Princeton, Columbia, Harvard, Brown a Yale. To je pět z osmi škol tzv. Břečťanové ligy (angl. Ivy League), které jsem nedávno navštívil se svým synem Matějem. Zatímco jsem přednášel a domlouval vědecké spolupráce, můj osmnáctiletý potomek si zkoušel ujasnit, kde by chtěl za rok začít studovat. Byl výběr těchto pěti slavných univerzit pouze výrazem našeho akademického snobismu? Ne tak úplně. Pro mě, člověka s kontakty především na novější kalifornské univerzity, byla zajímavá konfrontace s tradičními školami na východním pobřeží Spojených států. A Matějovi vyšla Břečťanová liga jako průnik množiny amerických škol, na které by se rád dostal a které se při rozhodování o přijetí ke studiu neptají, zda na to člověk má peníze.

Jen ty nejprestižnější a nejbohatší univerzity v USA řeší problém školného až po případném přijetí. Pokud by tedy Matěj znalostmi, prokázanými ve standardizovaných testech, motivačním esejem a doporučujícími dopisy zaujal přijímací komisi alespoň tak, jako jemu uhrnul Princeton či Yale, stal by se jedním z asi 10 % přihlášených, kterým univerzita otevře své brány. A to ať už na to rodina má nebo ne. Pokud ano, musí školné a další náklady na studium, které dohromady dělají kolem tři čtvrtě milionu korun ročně, zaplatit. Pokud ne, což by byl i náš případ, univerzita se zavazuje poskytnout stipendium, pokrývající podle sociální situace studenta až 100 % nákladů.

Nedivím se Matějovi, že ho Břečťanová liga tak láká. Oba jsme se přesvědčili, že ty školy jsou opravdu skvělé a dokážou jedinečně kombinovat vědeckou excelenci s intenzivní péčí o studenty. Otázkou zůstává, zda bychom jednou nemohli mít podobné i u nás. Jsem mírný optimista, asi jako kněz z otřepaného vtipu, který říká, že on sám se už zrušení celibátu asi nedožije, ale jeho děti či vnoučata snad ano. Chtělo by to ale řádově více peněz, které by se použily především k získání těch nejlepších vědců a pedagogů, a to nejen z Česka. Pokud by se stát nezachoval nečekaně osvíceně, museli bychom to zatáhnout my občané. V USA přitom školné pokrývá jen malou část nákladů škol Břečťanové ligy; většina jde z darů, zejména od úspěšných absolventů. Karlova univerzita, má alma mater, budeš-li se, jak věřím, dále zlepšovat, budeme my, tví bývalí studenti, snad ochotnější na tvou slávu i nějakou korunou přispět.